

10/03/10

האם השקיפות בבורסה הפלסטינית מספקת?

הכלכלה הפלסטינית הנה מקרה ייחודי של כלכלה בה המידע מוגבל וקיימת איכות ירודה של קונצרנים פרטיים בסדר גודל בינוני וקטן. לפיכך, הצורך בשוק הון משוכלל הנו רב כדי למשוך השקעות זרות לכלכלה ולמשוך את החוסכים לבטוח בהשקעה בחברות ציבוריות.

בשנת 1995 הוקמה הבורסה הפלסטינית PSE הון פרטי של 2.8 מ' \$. המסחר החל בשנת 1997 עם רישומן למסחר של 7 חברות וכיום רשומות למסחר 37 חברות במגוון סקטורים: פרמצבטיקה, תשתיות, תקשורת ופיננסים בשווי שוק מצרפי של למעלה מ-2 מיליארד \$. בשנת 2005 הוקמה הרשות לני"ע PCMA אשר נועדה לפקח על המסחר והתנהלות החברות הציבוריות.

הצלחת פעילותה של הבורסה הנה בעלת חשיבות רבה מאוד לכלכלה. בהתחשב בפזורת הפלסטינים וההון מחוץ לגבולות האזור יש חשיבות רבה ביצירת שקיפות מידע וממשל תאגידי בכדי למשוך הון לכלכלה המקומית. באמצעות שוק ההון תיווצר אפשרות להזרמת הון לכלכלה בעוד היכולת של משקיעי חוץ לפעול בתחום ההשקעות הישירות אינה ריאלית.

מחקר חדש שנערך ע"י חוקרים באוניברסיטת ביר זית ואל קודס בוחן את זמינות המידע למשקיעים, לאנליסטים ומוסדות פיננסים. המחקר נערך באמצעות שאלונים שהופנו ל-250 משתתפים בעלי רקע שונה. להלן התפלגות המשתתפים במחקר:

Table 1: Groups and Questionnaire Response Rates

Subject-groups	Distributed	Received	Response-Rate
Individual investors	180	124	69%
Institutional investors	30	25	83%
Bank loan officers	20	14	70%
Stock Brokers	7	7	100%
Academics	13	10	77%
Total response rate	250	180	72%

This table shows the five groups of the survey sample and the response rate of each group.

המטרה העיקרית במחקר הנה לספק מידע אמפירי בנוגע לזמינות, תכיפות והתועלת באינפורמציה של החברות הציבוריות למשקיעים. על פי הממצאים איכות המידע המסופקת ע"י החברות הנה נמוכה באיכות ובזמינות. לרב הצורך במידע היה דומה בקרב כל קבוצות אוכלוסיית במדגם.

נמצא שהמשקיעים נוטים להסתמך במידה רבה על שמועות ולא על איכות המידע המסופק ע"י החברות. במסחר יש הגבלות כמותיות על היקף המסחר, דבר אשר פוגע בנזילות ומרתיע משקיעים זרים. מאידך, אין הגבלות על שימוש במידע פנים, דבר אשר משפיע על ביטחון המשקיעים.

למרות הגידול המרשים בבורסה בשנים האחרונות, זו אינה מהווה אפיק חסכון אמיתי למשקיעים והדבר באי לידי ביטוי בכך ששתי חברות – PALTEL ו- PADICO מחזיקות כ-60% מהשווי המצרפי של השווי שוק הכללי בבורסה. כמו כן רק ב-6 חברות יש מסחר רציף לאורך זמן. מחברי המחקר ממליצים מספר המלצות לשיפור הפעילות בבורסה: ראשית, איסור על שימוש במידע פנים כתנאי הכרחי לבטחון משקיעים. שנית, אכיפה ורגולציה בתחום ממשל תאגידי על החברות הציבוריות. לבסוף נקיטת פעולות לקידום התודעה להשקעה בבורסה לקהל הרחב. החוקרים לא בטוחים שצעדים אלו יספיקו ללא שיפור במצב המדיני באזור.

להלן פרטי המאמר:

ACCOUNTING & TAXATION * Volume 1 * Number 1 * 2009

INVESTOR PERCEPTION OF INFORMATION DISCLOSED IN FINANCIAL REPORTS OF PALESTINE SECURITIES EXCHANGE LISTED COMPANIES

Naser Abdelkarim, Birzeit University
Yasser. A. Shahin, Al-Quds Open University
Bayan M. Arqawi, Birzeit University